

HODNOCENÍ DISERTAČNÍ PRÁCE

Název práce: Řízení učební činnosti žáků ve výuce cizích jazyků

Autor práce: Josef Smejkal

Vedoucí práce: doc.PhDr.Jiřina Taxová, DrSc.

Oponentka práce: doc. PhDr. Věra Poláčková,CSc.

Předložená disertační práce se zaměřuje na velmi aktuální problematiku českého školství a obtížnou „manažerskou“ aktivitu učitele cizího jazyka: na proces rozhodování. Doktorand se snaží na základě prostudování dosti velkého počtu relevantní odborné - převážně pedagogické- literatury a zejména seznámení se s velmi nadstandardním počtem zahraničních výzkumů nastínit a zkoumat otázky řízení učební činnosti žáků ve výuce cizího jazyka na vysoké škole, a to z pohledu studentů.

Svůj přístup ke zpracování problematiky osvětluje doktorand dostatečně v ÚVODU (s. 1,2). Avizuje zde také standardní členění disertační práce na teoretickou a výzkumnou část. Rozsahově jsou vyvážené, obsahově funkční, bohatě strukturované, ale jazykově i kvalitativně na dosti odlišné úrovni, i když zpracování obou částí si jistě vyžádalo značné úsilí doktoranda a bylo náročné i z hlediska vynaložení jeho času.

Je však zcela zřejmé, že teoretická část byla dopracována do finální podoby v časovém stresu, což se kromě jiného projevuje negativně ve stylistice a řadě formálních chyb (stejná slova vedle sebe, neuvedení přísudku, nedostatky v interpunkci apod.). Tento stav společně s dlouhými souvětími značně snižuje srozumitelnost textu. Na nedokonalou autorovu češtinu má asi vliv i skutečnost, že autor vytěžuje – na základě sekundárního výzkumu- moderní přístupy z anglosaských zdrojů. Jejich převod do mateřštiny je i pro jazykově zdatného jedince leckdy nesnadný. Také nejednotné - místy v české lingvodidaktice i neobvyklé- užívání odborné terminologie ztěžuje čtenáři orientaci v textu. Ne vždy je patrné, kdy se jedná o vlastní formulace, a kdy jde o pouhý citát.

Nicméně je třeba konstatovat, že - přes uvedené nedostatky- doktorand prezentuje významné poznatky ze zahraniční odborné literatury a zaujímá už jejich výběrem a zařazením do příslušné subkapitoly vlastní přístup k tématu.

Teoretická část je nepochybně podnětná a zajímavá zejména pro ty, kteří mají zájem o zefektivnění řízení učebních činností ve studijním předmětu cizí jazyk a dostatek trpělivosti prokousat se nečtivým- i když **odborně přínosným**- textem této části.

Sám autor disertační práce uvádí na s. 57: ... *“Hlavní pozornost byla v teoretické části zaměřena na koncepční charakter samotné problematiky pedagogického řízení učební činnosti jakožto bipolarity direktivního a nedirektivního přístupu, přičemž hlavní důraz byl kladen na možnosti podpory a rozvoje autoregulačního chování žáků ve výuce cizího jazyka.”* ... Toto je možné potvrdit pouze částečně, ale rovněž uvést, že teoretická část představuje **funkční základ pro část výzkumnou**, kterou považují po všech stránkách za kvalitněji zpracovanou.

Primární výzkum doktoranda prezentovaný v druhé části disertační práce je dobře založen, proveden, popsán i komentován. Pozitivně hodnotím, že vlastní výsledky doktoranda jsou **srovnávány se zahraničními studii** a byly získány na základě dostatečného počtu respondentů.

Hlavní výzkumný problém (s.58): ... *“Jaký vliv má motivace a kompetence studentů na preferenci míry řízení učebních činností učitelem a na míru používání cílového jazyka ve výuce cizích jazyků?”* ... je adekvátně řešen. Stanovené výzkumné cíle a hypotézy jsou odpovídající a umožňují doktorandovi pokusit se naznačit, jak některé vnitřní charakteristiky vysokoškolských studentů ovlivňují vhodnost míry řízení učební činnosti učitelem.

Doktorand prokázal metodologickou vybavenost pro tvorbu výzkumného projektu, jeho realizaci i interpretování získaných výsledků.

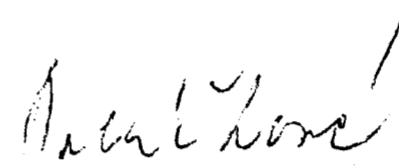
Disertační práce má požadované náležitosti a splňuje- zejména svou kvalitně zpracovanou výzkumnou částí- nároky kladené na práce tohoto typu.

Otázky k obhajobě:

1. Jak lze využít v jazykovém vzdělávání multimédia při řízení učební činnosti žáka?
2. Jaké cesty vedou k rozvíjení interakce učitele a žáka v komunikativním cizojazyčném vyučování?

3. V čem doktorand spatřuje praktický přínos své práce pro cizojazyčnou přípravu na vysoké škole?

ZÁVĚR: Doporučuji předloženou disertační práci k obhajobě a očekávám kvalifikované odpovědi na výše uvedené otázky.

doc.PhDr.Věra Poláčková,CSc.

Katedra pedagogiky FFUK

Praha 23.4.2007